

REFERAT Ældre- og Omsorgsudvalget 2022-25 d. 06-03-2023

Mødedato Mandag d. 06. marts 2023 kl. 21:01

Mødested Udvalgsværelse 2

Indholdsfortegnelse

Meddelelser: Fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltning.....	3
Vedtagelse af Ældre- og Værdighedspolitik 2023-2026 - efter høring.....	4
Politik for Sundhed 2023-2026 - Høring i fagudvalg.....	12
Forslag til beslutning fra rådmændene Laura Lindahl og Jan E. Jørgensen om fordeling af akut visit	14
Godkendelse af udbudsmateriale til udbud af madservice.....	18
Orientering om kommende udbud af driften af Dronning Anne-Marie Centret og hjemmeplejeydels	21
Udmøntning af puljen om køkkenomstilling 2023.....	24

Punkt 15: Meddelelser: Fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltning

00.22.00-P35-4-23

Sagsfremstilling

Ingen meddelelser

Punkt 16: Vedtagelse af Ældre- og Værdighedspolitik 2023-2026 - efter høring

00.01.00-P22-3-22

Resume

Ældre- og Omsorgsudvalget godkendte den 16. januar 2023 at udkast til Ældre- og Værdighedspolitik 2023-2026 sendes i høring i relevante fagudvalg og råd. Som en del af høringsprocessen er også blevet afholdt et borgermøde d. 7. februar. Med denne sag har forvaltningen behandlet de indkomne høringssvar, hvoraf en del er indarbejdet i politikudkastet. Høringssvarene vedrører særligt de pårørende, værdighed og det gode ældreliv for alle. Det reviderede politikudkast fremgår af bilag 1. Sagen forelægges til godkendelse og videre behandling i Magistraten og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget

1. tog de indkomne høringssvar og forvaltningens bemærkninger hertil til efterretning,
2. indstiller, at Ældre- og Værdighedspolitik 2023-2026 vedtages med de faldne bemærkninger på mødet og de foreslåede ændringer på baggrund af høringsprocessen.

Indstilling

Social- Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller at Ældre- og Omsorgsudvalget

1. tager de indkomne høringssvar og forvaltningens bemærkninger hertil til efterretning og
2. indstiller, at Ældre- og Værdighedspolitik 2023-2026 vedtages med de foreslåede ændringer på baggrund af høringsprocessen.

Sagsfremstilling

Ældre- og Omsorgsudvalget besluttede den 16. januar (pkt. 3) at sende udkast til Ældre- og Værdighedspolitik 2023-2026 i høring i Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Socialudvalget, Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget og Miljø- og Trafikudvalget samt i Ældrerådet, Handicaprådet og Udsatterrådet. Som en del af høringsprocessen blev der i samarbejde med Ældre Sagen, Ældrerådet og Handicaprådet afholdt et borgermøde den 7. februar 2023 på Lindehaven Plejecenter med deltagelse af ca. 70 borgere.

Høringssvarene, herunder input fra borgermødet, vedrører særligt de pårørende, værdighed og det gode ældreliv for alle. Både rådene og fagudvalgene har hver deres specifikke nedslagspunkter, som særligt fokuserer på den gruppe borgere, de hver især repræsenterer.

Med denne sag gennemgår og kommenterer forvaltningen de indkomne høringssvar, herunder input fra borgermødet, og forelægger på den baggrund et revideret politikudkast til godkendelse i Ældre- og Omsorgsudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen. Det reviderede politikudkast fremgår af bilag 1.

Pointer fra borgermødet og forvaltningens bemærkninger

Pointerne fra borgermødet kan opdeles i fem hovedtemaer. Til hvert hovedtema har forvaltningen knyttet en kommentar, som giver en kort beskrivelse af dels, hvordan kommunen i forvejen arbejder med det pågældende tema, dels hvilke fremadrettede indsatser, det pågældende tema kan tænkes at indgå i, herunder om pointerne fra borgermødet har medført tilretning af politikudkastet. Bilag 2 indeholder de samlede noter, som forvaltningen tog ved borgermødet.

1. Pårørende og frivillige

Pointer fra borgermødet: Der var en opmærksomhed på de pårørendes ressourcer og ansvarsfordeling, og at hjælp fra pårørende skal være lystbetonet. Med hensyn til frivillige må kommunen gerne gøre mere for at udbrede kendskabet til de frivillige tilbud, og arbejdsdelingen mellem frivillige og kommunen skal være helt klar.

Forvaltningens bemærkninger: Der er et vedvarende fokus på det gode pårørendesamarbejde lokalt på institutioner og enheder. Eksempelvis indflytningssamtaler på plejecentrene. Den gode dialog og forventningsafstemning er helt central, så borgere og medarbejdere fx har samme sprog for oplevelsen af kvalitet. Der er også opmærksomhed på de borgere, der ikke har pårørende. Plejeopgaver skal hverken pårørende eller frivillige løse. I forbindelse med ansøgninger til § 18 og § 79 afholdes der informationsmøde for interesserede, som fungerer som netværksmøde for de frivillige foreninger. I regi af

Frivillighedsforum og Udsatterrådet er forvaltningen ved at afsøge, om de frivillige foreninger på social- og ældreområdet ønsker at indgå et samarbejde med kommunen og Udsatterrådet om at planlægge en dag i 2023 for frivillighed på socialområdet med fokus på udsatte borgere. I politikudkastet er ordlyden om pårørende og frivillige præciseret.

2. Rehabilitering

Pointer fra borgermødet: Der var en opmærksomhed på vigtigheden af forventningsafstemning af, hvad det at være selvhjulpent betyder for den enkelte, og vigtigheden af dialog med borgeren.

Forvaltningens bemærkninger: Rehabilitering er et bærende princip i kommunens arbejde. Centralt i den rehabiliterende tilgang er netop dialog og forventningsafstemning blandt andet om, hvad borgeren gerne vil opnå med rehabiliteringsforløbet. Den rehabiliterende tilgang vil blive udfoldet i kvalitetsstandarden for 2023.

Kvalitetsstandarden for 2023 gennemskrives gennemgribende i tæt samarbejde med relevante ledere og medarbejdere.

3. Oplysning og opsøgende arbejde

Pointer fra borgermødet: Der var et ønske om bedre oplysning om kommunens tilbud og at kommunen bruger de forebyggende hjemmebesøg aktivt og opsøgende.

Forvaltningens bemærkninger: Kvalitetsstandarden på ældreområdet beskriver samlet de tilbud som borgeren kan forvente af kommunen. Kvalitetsstandarden for 2023 gennemskrives gennemgribende, hvor et af fokusområderne har været at gøre kvalitetsstandarden mere borgerrettet og læsevenlige. Informationer om forskellige tilbud er desuden tilgængelige på fx kommunens hjemmeside.

Borgere som ikke har daglig hjemmehjælp får tilbudt en seniorsamtale i form af et forebyggende hjemmebesøg med en sundhedsrådgiver. Det sker det år, hvor man fylder 75 år; én gang årligt fra det år, man fylder 80 år; det år, hvor man fylder 70 år, hvis man bor alene og hvis man har mistet en ægtefælle eller samlever. Der er også mulighed for at få en samtale med en sundhedsrådgiver, hvis man er fyldt 65 år, så står man blot selv for det første kontakt til Sundhedscentret.

4. Ressourcer

Pointer fra borgermødet: Der var en opmærksomhed på, at bl.a. velfærdsteknologi kan være en del af løsningen på ressourcemangel, og hvordan det er vigtigt, at profession og de positive fortællinger om at arbejde som fx SOSU-hjælper tales op.

Forvaltningens bemærkninger: Rekruttering og fastholdelse er en af hovedudfordringer i de kommende år, ikke bare på Frederiksberg, men på landsplan. Derfor indgår udfordringen også i politikken. Først og fremmest er det et dagligt fokus, som lederne lokalt på sundheds- og omsorgsområdet har stor opmærksomhed på, ligesom der centralt fra kommunen er bevågenhed omkring udfordringerne. Af indsatser kan nævnes: Opkvalificering af praktikvejledere, fokus på at mindske frafaldet af elever og grundig introduktionsforløb for nyansatte. Når forskellige velfærdsteknologiske løsninger afprøves sker det i dialog med ledere og medarbejderne, så det sikres at løsningen skaber værdi for borgeren.

5. Implementering og kvalitetsstandarden

Pointer fra borgermødet: Der var en opmærksomhed på, at politik og kvalitetstandarden skal stemme overens.

Forvaltningens bemærkninger: De mål og fokusområder, som udfoldes i Ældre- og Værdighedspolitikken som centrale værdier og principper, vil blive konkretiseret i Frederiksberg Kommunes kvalitetsstandarden på ældreområdet.

Kvalitetsstandarden for 2023 er på nuværende tidspunkt genstand for et omfattende udviklingsarbejde, som gennemføres af Sundheds- og Omsorgsafdelingens ledelse og medarbejdere, og hvor der tages udgangspunkt i den nye Ældre- og Værdighedspolitik.

Skriftlige høringsvar fra råd og udvalg og forvaltningens bemærkninger hertil

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget (6. februar 2023, pkt. 15), Socialudvalget (30. januar 2023, pkt. 5), Arbejdsmarkeds- Vækst og Uddannelsesudvalget (6. februar 2023, pkt. 6) Kultur- og Fritidsudvalget (6. februar 2023, pkt. 16) og Miljø- og Trafikudvalget (6. februar 2023, pkt. 29) har afgivet høringsvar. Ligeledes har Ældrerådet (bilag 3), Handicaprådet (bilag 4) og Udsatterrådet (bilag 5) afgivet høringsvar.

Endvidere har Ældre Sagen Frederiksberg på eget initiativ fremkommet med et høringsvar (bilag 6A). Ældre Sagen er derudover kommet med et høringsvar forud for den ordinære høringsperiode (bilag 6B). Desuden er der modtaget et høringsvar fra en privat borger (bilag 7).

Fagudvalgenes høringsvar

Centrale pointer fra høringsvarene fra fagudvalgene og forvaltningens bemærkninger hertil fremgår af tabel 1 nedenfor.

Tabel 1: Høringsvar fra fagudvalg og forvaltningens bemærkninger

Høringsvar fra fagudvalg

Forvaltningens bemærkninger

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

”Udvalget tillægger det stor betydning, at der er fokus på sammenhæng i patientforløb under fokusområdet ”Vi sikrer tryghed, når behovet opstår”, herunder sammenhæng i overgangene mellem kommune og øvrige sektorer i sundhedsvæsenet.”

Vigtigheden af sammenhæng i overgangene mellem kommune og øvrige sektorer er blevet præciseret i politikudkastet.

Socialudvalget

”Den nye Ældre- og Værdighedspolitik bør understøtte et fokus på, hvordan vi som kommune griber de udsatte, ældre borgere i Ældre- og Værdighedspolitikken – man kan jo godt være udsat selv om man er ældre”

Se forvaltningens bemærkninger til Udsatterådets høringssvar.

”Det bør fremgå tydeligere af Ældre- og Værdighedspolitikken, at vi skal forebygge, og ikke blot bekæmpe, ensomhed.”

I fokusområdet *Vi skaber rammerne for det aktive ældreliv* er allerede nævnt forebyggelse af ensomhed ved at understøtte, at alle bliver en del af fællesskabet.

I forordet er lavet en tilføjelse om forebyggelse af ensomhed, ligesom ensomhed også er tilføjet under fokusområdet *Vi understøtter civilsamfund og pårørende*.

Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget

”Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget drøftede udkast til Ældre- og Værdighedspolitik 2023-2026.” -

Kultur- og Fritidsudvalget

”Under fokusområderne ”Vi skaber rammerne for det aktive ældreliv” og ”Vi understøtter civilsamfund og pårørende” bør det tilføjes, at fokusområdet understøttes af Kultur- og Fritidspolitikken” og partnerskabsaftalen om ”Bevæg dig for livet”.”

De foreslåede ændringer er skrevet ind i politikudkastet.

”Under fokusområdet ”Vi understøtter civilsamfund og pårørende” bør det til første dot under ”Vi opnår vores mål ved” tilføjes ”kulturlivet”.”

De foreslåede ændringer er skrevet ind i politikudkastet.

Miljø- og Trafikudvalget

”Miljø- og Trafikudvalget drøftede udkast til Ældre- og Værdighedspolitik 2023-2026.” -

Høringssvar fra rådene og Ældre Sagen

Centrale pointer fra høringssvarene fra rådene og Ældre Sagen og forvaltningens bemærkninger hertil fremgår af tabel 2 nedenfor.

Tabel 2: Høringssvar fra råd og forvaltningens bemærkninger

Høringssvar fra råd

Forvaltningens bemærkninger

Ældrerådet Frederiksberg

Frederiksberg Ældreråd bakker op om Handicaprådets høringssvar og anbefaler ligeledes de ændringer, der er foreslået af Ældre Sagen Frederiksberg, hvilket forslag vedhæftes høringssvaret – ikke mindst afsnittet vedr. 4. Mål - og vi tilføjer, at det ikke mindst skal være de pårørendes ønske at blive inddraget. Det er også vores indtryk fra Borgermødet om denne politik den 7. februar 2023, at der var fokus på dette.

Frederiksberg Ældreråd forventer, at kvalitetsstandarden tilpasses den nye Ældre- og Værdighedspolitik, så politikken ikke bliver illusorisk.

Handicaprådet Frederiksberg

Handicaprådet mener, at forordet bør gennemskrives.

Det bør præciseres, at den største del af ældre (Frederiksberg Kommune definerer ældre, som over 65-årige) er friske, raske, rørige, aktive borgere i kommunen, og at politikforslaget alene vedrører de ældre borgere, der har behov for kommunal hjælp og støtte, altså den mindre del.

Det er heldigvis sådan, at selvom befolkningen bliver ældre, er den også sundere længere. Så det drejer sig altså om at give ældre, der får behov for det, et værdigt tilbud, der hvor kræfterne svigter.

I andet afsnit af ”Rekruttering og fastholdelse” mener vi, at ”uanset alder eller kulturel baggrund” bør slettes. Det fastholder unødvendige grøfter.

Den foreslåede ændring er skrevet ind i politikudkastet.

Se også Ældre Sagens høringssvar.

Kvalitetsstandarden for 2023 gennemskrives gennemgribende i tæt samarbejde med relevante ledere og medarbejdere. Herunder med fokus på at være i overensstemmelse den nye Ældre- og Værdighedspolitik.

Forordet er blevet gennemskrivet med fokus på målgruppen.

Det er et politisk ønske, som er fagligt understøttet, at Frederiksberg Kommunes Ældre- og Værdighedspolitik er et anliggende ikke blot for de ældre med størst støttebehov, men også for de mange ældre, pårørende og frivillige i civilsamfundet, der har kræfterne og viljen til at hjælpe andre og bidrage til at gøre Frederiksberg til et godt sted for alle. Samtidig er politikken retningsgivende for – og derfor også henvendt direkte til – kommunen selv og dens forvaltning, som har det overordnede ansvar for at yde den lovbestemte og lokalpolitisk fastlagte service til byens borgere med behov for pleje og omsorg.

Ældre- og Værdighedspolitikken er en politik for alle seniorer på Frederiksberg. Det er korrekt at mange +65-årige er friske, raske, rørige og aktive borgere. Det er også derfor, at forordet adresserer de ældres forskelligartede behov.

Politikken henvender sig derfor ikke kun til de ældre, der har behov for tilbud om hjælp og støtte, når kræfterne svinder, men også til de mange ældre, pårørende, og frivillige i civilsamfundet, der har kræfterne og viljen til at hjælpe andre og bidrage til at gøre Frederiksberg til et godt sted for alle.

Vendingen er taget med for at vise mangfoldigheden i personalesammensætning og understrege vigtigheden af, at kommunen er

inddragende i sin rekrutterings- og fastholdelsesindsats.

I fokusområdet om selvhjulpen længst muligt kan det undre os, hvordan man kan skrive ”Ældre er en mangfoldig gruppe, som skal behandles individuelt”.

Det er lige før, vi vil sige, at det er en uartig udtalelse! Præciser gerne, at ældre, ligesom vi plejer at sige om handicappede borgere, ”er lige så forskellige som alle andre borgere!”

At ældre borgere med handicap slet ikke er nævnt, håber vi, betyder, at kommunen på samme måde som ved andre ældre vil gå ind og hjælpe efter individuelle øgede behov.

Fremme en demensvenlig by!
Handicaprådet mener, at demens, desværre, bare er et af de handicap, der kan øges eller udvikles, når man bliver ældre. Det bør ændres til ”en tilgængelig by”, når det i forvejen er anført, at det skal være byen for alle.

Udsatterådet Frederiksberg

Overgange i det kommunale system. Hvordan sikrer vi en sikker og forudsigelig overgang fra at være udsat (socialområdet) til at være ældre udsat (sundheds- og omsorgsområdet) og måske tilbage igen? Der bør være fokus på snitfladerne i kommunen, så vores udsatte borgere ikke bliver klemmt eller glemt. Værdig tilgang i samarbejdet med kommunen.

Udsatte borgere på plejecentre. Udsatte borgere der bliver ældre, kan få behov for en plejebolig. Hvordan sikres det at plejecenteret kan rumme f.eks. psykisk sygdom eller aktivt misbrug? Eller bør der oprettes særlige plejecentre for udsatte?

Har udsatte borgere, som bliver ældre, adgang til de samme tilbud som kommunens andre ældre borgere? Kan ældreklubber fx rumme de udsatte og deres behov, og hvis ikke, hvordan styrkes dette?

Den foreslåede ændring er skrevet ind i politikudkastet.

På tværs af aldersgruppe er det et grundlæggende princip i den sociale lovgivning, at kommunen skal foretage en konkret, individuel og helhedsorienteret vurdering af den enkelte borgers behov for hjælp.

Den foreslåede ændring er skrevet ind i politikudkastet.

Det er udfordringer, som Frederiksberg Kommune er opmærksom på, og som også genkendes af andre kommuner på landsplan.

På Socialområdet har man oprettet alternative plejepladser på et botilbud til hårde misbrugere, der også modtager pleje.

En værdig tilgang er et bærende princip i kommunens møde med alle borgere, uanset livssituation.

Politikudkastet er blevet tilrettet, så udsatte ældre nævnes eksplicit i forordet, og så det tydeliggøres, så fokusområderne om ”selvhjulpenhed mv.” og ”vi sikrer tryghed” også understøttes af Frederiksberg Kommunes Udsattepolitik.

Der er et fokus på at tilbud og aktiviteter også kan rumme udsatte ældre. Ved fordeling af midler til §79-puljen for 2023 blev målgruppen ”Udsatte og ensomme ældre” således prioriteret. I regi af Frivillighedsforum og Udsatterådet er forvaltningen ved at afsøge, om de frivillige foreninger på social- og ældreområdet ønsker at indgå et samarbejde med kommunen og Udsatterådet om at planlægge en dag i 2023 for frivillighed på socialområdet med fokus på udsatte borgere.

Borgere, der bor i botilbud, efter servicelovens § 85, §107, §108 (§105) og får behov som kræver pleje. Skal der i så fald ydes hjemmehjælp på botilbuddene?

Social ulighed i sundhed. Når vores udsatte borgere bliver ældre, kan deres helbred i særlig grad forringes grundet deres livssituation. Hvordan sikrer vi en værdig alderdom med adgang til samme trivsel som andre borgere?

Pårørende. Mange af vores udsatte borgere kan ikke bero på tætte pårørende i samme høje grad som Ældre- og Værdighedspolitikken generelt lægger op til. Det håber vi, må blive taget med i et afsnit, så der kommer øget fokus på disse medborgere, som befinder sig i udsatte livssituationer.

Derudover mener vi at ordet ”kerneopgave” er en kende indforstået for udefrakommende. Vi håber at der altid må være et fokus på at opgaverne er under konstant udvikling efter borgerens behov og ressourcer og ikke bliver en konstant.

Og så ville det klæde Ældre- og Værdighedspolitikken at skele til udmeldinger fra Social- og Ældreministeriet, hvor der nu er fokus på en sidste værdig tid, herunder fokus risiko for ensomhed i den sidste tid og hvordan man som døende og pårørende forholder sig til en værdig afsked. Dette gælder selvsagt også vores udsatte.

Ældre Sagen Frederiksberg

Under målet om Selvbestemmelse – tilføjelse ”herunder at være velsoigneret og klædt som man ønsker”

Der ydes hjemmehjælp til borgere i botilbud, hvis de har behov for det sammen med deres normale indsats fra det pædagogiske personale.

Frederiksberg Kommune har generelt et fokus på social ulighed i sundhed. Det er også et tema i Frederiksberg Kommunes Politik for Sundhed 2023-2026, som Ældre- og Værdighedspolitikken også læner sig op ad.

Det er en opmærksomhed i Ældre- og Værdighedspolitikken, at ikke alle borgere har pårørende, der kan stille op.

Følgende er allerede beskrevet under fokusområdet Vi understøtter civilsamfund og pårørende: ”Pårørende kan være en vigtig del af borgerens liv og hverdag, men er det ikke nødvendigvis, og de pårørende kan også selv være sårbare, ligesom der kan være borgere, der er uden pårørende.”

Den foreslåede ændring er taget ud af politikudkastet.

Det er et grundlæggende princip i den sociale lovgivning, at kommunen skal foretage en konkret, individuel og helhedsorienteret vurdering af den enkelte borgers behov for hjælp. Dialogen med borgeren og borgerens behov og ønsker er omdrejningspunkt, hvilket også er beskrevet under fokusområdet *Selvhjulpen længst muligt – gennem dialog og den rehabiliterende tilgang*

En værdig sidste tid er en vigtig del af omsorgsarbejdet, hvor borgerens ønsker og behov fortsat er omdrejningspunktet for hjælp og støtte Kommunen samarbejder med civilsamfundet, fx vågetjenesten, om den sidste tid, hvor ensomhed bl.a. er i fokus. Værdighed i den sidste tid indgår derfor også i Ældre- og Værdighedspolitikken.

Der er lavet en tilføjelse om forebyggelse af ensomhed i forordet og under fokusområdet *Vi understøtter civilsamfund og pårørende*.

Ældre- og Værdighedspolitikken fastlægger de overordnede værdier og principper for kommunens sundheds- og omsorgsarbejde. Detaljeringsgraden i politikken er derfor ikke høj. Til gengæld vil disse værdier og principper blive konkretiseret i Frederiksberg Kommunes kvalitetsstandarder på ældreområdet.

Under kost og ernæring, tilføjelse:
”Anerkende at kost og ernæring er vigtigt for borgerens sundhed, trivsel og oplevelse af livskvalitet. Dette betyder også, at der er reelle valgmuligheder, og at der tages individuelle hensyn til særlige ønsker og diæter.”

Ældre har et medansvar for egen sundhed (Dette fokusområde bør udgå!)

”Interessere os for borgerens oplevede sundhed” – ændres til: ”Sikre alle borgere let og lige adgang til valg af sundhedsydelser for at opnå et sundere liv”

Under fokusområdet *Vi sikrer tryghed, når behovet opstår* tilføjes ordet værdighed: ”Borgeren kan afslutte livet, der hvor borgeren ønsker det med fokus på omsorg, lindring og værdighed.”

Under fokusområdet *Vi understøtter civilsamfund og pårørende* tilføjes følgende:
”Civilsamfundet med frivillige er et værdifuldt supplement i kommunens arbejde, hvilket kommunen understøtter med tilskud. Kommunen er opmærksom på, at de frivillige er ”et tillæg” for den ældre, og at de ikke skal løse professionelle opgaver.”

Ældre borgere skal have en værdig pleje og omsorg, så der er mulighed for at fortsætte med at leve det liv man ønsker, med størst mulig selvbestemmelse. Plejen og omsorgen skal tage udgangspunkt i den enkelte ældres behov, så den enkelte kan leve et værdigt liv.

Forslag til hovedområder: Livskvalitet; Selvbestemmelse; Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen; Mad og ernæring; En værdig død.

Ældre- og Værdighedspolitikken fastlægger de overordnede værdier og principper for kommunens sundheds- og omsorgsarbejde. Detaljeringsgraden i politikken er derfor ikke høj. Til gengæld vil disse værdier og principper blive konkretiseret i Frederiksberg Kommunes kvalitetsstandarder på ældreområdet.

At ældre har et medansvar for egen sundhed hører under fokusområdet *Selvhjulpen længst muligt – gennem dialog og den rehabiliterende tilgang*. Borgeren indgår i et samarbejde med kommunen, hvor kommunen hjælper og støtter, når der er behov, men det udelukker ikke, at borgeren også har et ansvar for egen sundhed.

Den foreslåede ændring er skrevet ind i politikudkastet.

Den foreslåede ændring er skrevet ind i politikudkastet.

Ændringen er tilføjet med følgende sproglige præcisering: ”Civilsamfundet er et værdifuldt supplement i kommunens arbejde, hvilket kommunen understøtter. Kommunen er opmærksom på, at de frivillige ikke skal løse fagprofessionelle opgaver.”

Politikken adresserer netop værdighed og selvbestemmelse som vigtige elementer i det gode ældreliv.

Det er et lovkrav, at den enkelte kommune i sin værdighedspolitik beskriver, hvordan kommunens ældrepleje kan understøtte disse hovedområder. Det er forvaltningens vurdering, at det foreliggende politikudkast opfylder dette lovkrav, og at politikudkastet afspejler dels den faglighed og de ressourcer, som Frederiksberg Kommune bringer i anvendelse i ældre- og omsorgsplejen, dels Ældre- og Omsorgsudvalgets og

Kommunalbestyrelsens overordnede politiske prioriteringer på området.

Hvad angår de foreslåede mere detaljerede beskrivelser henvises til arbejdet med kvalitetsstandarden. Ældre- og Værdighedspolitikken fastlægger således de overordnede værdier og principper for kommunens sundheds- og omsorgsarbejde, og detaljeringsgraden i politikken er derfor ikke høj. Til gengæld vil disse værdier og principper blive konkretiseret i Frederiksberg Kommunes kvalitetsstandarder på ældreområdet.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen

Bilag

Bilag 1 Ældre- og Værdighedspolitik 2023-2026 (revideret efter høring)

Bilag 2 Notat - opsamling fra borgermøde 7. februar Ældre- og Værdighedspolitik

Bilag 3 Ældrerådet - Høringssvar vedr Ældre- og Værdighedspolitik 2023-2026

Bilag 4 Handicaprådets høringssvar vedrørende Ældre- og Værdighedspolitik 2023-2026

Bilag 5 Udsatterådet høringssvar - Frederiksberg Kommunes Ældre- og Værdighedspolitik 2023-2026

Bilag 6A Ældre Sagens forslag til ændringer i Høringsversion

Bilag 6B Ældre Sagen Høringssvar - Oplæg til Frederiksberg Kommunes Ældre- og Værdighedspolitik 2023-2026 (november 2022)

Bilag 7 - Tanker omkring ældre og omsorg Birgitte Franck

Punkt 17: Politik for Sundhed 2023-2026 - Høring i fagudvalg

00.01.00-G01-14-23

Resume

Frederiksberg Kommune skal snart vedtage en ny Politik for Sundhed. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget godkendte den 6. februar 2023, at udkast til Politik for Sundhed 2023-2026 sendes i høring i relevante fagudvalg og råd.

Høringsversionen af politikken er vedlagt som bilag 2.

Sagen forelægges til drøftelse.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget

1. drøftede høringsudkast til Politik for Sundhed 2023-2026 til behandling i Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 27. marts, og
2. tog den videre proces til efterretning.

Indstilling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget indstiller, at Børneudvalget, Undervisningsudvalget, Socialudvalget, Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Miljø- og Trafikudvalget, Klima-, Plan- og Boligudvalget, Ældre- og Omsorgsudvalget og By-, og Erhvervsstrategisk Udvalg

1. drøfter høringsudkast til Politik for Sundhed 2023-2026 og afgiver eventuelle høringssvar til behandling i Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 27. marts, og
2. tager den videre proces til efterretning.

Sagsfremstilling

Evaluerings af Sundhedspolitik 2019-2022 samt opfølgning på handleplaner 2021-2022

Den 6. februar 2023 behandlede Sundheds- og Forebyggelsesudvalget evalueringen af Sundhedspolitik 2019-2022 herunder opfølgning på mål og sigtelinjer samt seneste handleplan som løb 2021-2022 (bilag 1).

Udvikling af Politik for Sundhed 2023-2026

I forlængelse af evaluering af Sundhedspolitik 2019-2022 og på baggrund af erfaringer herfra samt opfølgning på mål og sigtelinjer, blev arbejdet med udvikling af Politik for Sundhed skudt i gang på en workshop for den tværgående Sundhedspolitikgruppe i marts 2022. Herefter fulgte en temamødeworkshop for Sundheds- og Forebyggelsesudvalget i maj 2022. Som forberedelse til temamødeworkshoppen havde forvaltningen interviewet en række af de borgere, som ofte ikke dukker op til de traditionelle borgermøder (børnehaver, plejecenter, ældre i genoptræning, HF-elever, psykisk sårbare) og samlet dette i en lille film med borgerperspektivet. [Filmen kan ses her](#). I august 2022 inviterede forvaltningen borgere, fagpersoner, politikere og andre af byens sundhedsaktører til et velbesøgt kaffemøde om udvikling af den nye Politik for Sundhed. I september afholdte forvaltningen ligeledes et velbesøgt borgermøde i Kedelhallen om Udsattepolitikken med fokus på ulighed i sundhed. I september 2022 havde Sundheds- og Forebyggelsesudvalget desuden et fælles temamøde med Socialudvalget om ulighed i sundhed.

Indeværende udkast til Politik for Sundhed 2023-2026 er udviklet på baggrund af ovenstående proces, evalueringen af Sundhedspolitik 2019-2022 (bilag 1), bedste tilgængelige viden om sundhed og forebyggelse samt fakta om borgernes sundhed på Frederiksberg fra blandt andet Sundhedsprofilen. Frederiksberg Kommune er medlem af European WHO Healthy Cities Network og implementerer WHO's strategi gennem arbejdet med Politik for Sundhed, hvilket også afspejles i udkastet.

Mål i Politik for Sundhed 2023-2026

Høringsudkastet til Politik for Sundhed 2023-2026 indeholder følgende fire mål:

- Mål 1: Vi vil leve længere med flere gode leveår.
- Mål 2: Vi vil kunne trives og håndtere dagligdagens udfordringer, samt indgå i fællesskaber med andre.
- Mål 3: Vi vil have lige muligheder for at leve et sundt liv.
- Mål 4: Byens indretning og bynaturen styrker vores sundhed.

Fokusområder i Politik for Sundhed 2023-2026

For at fokusere kommunens ressourcer og indsatser på at nå politikken mål indeholder høringsudkastet desuden følgende fire fokusområder:

- **Tidlig indsats** – fordi vores vaner grundlægges tidligt og fordi forebyggelse er vigtigt hele livet.
- **Sunde rammer** – fordi god forebyggelse kræver indsatser, der forbedrer de strukturelle såvel som fysiske rammer.
- **Sammen om Sundhed** – fordi vi skal samarbejde på tværs og sammen med borgerne for at løfte de komplekse sundhedsproblemer.

Organisering

Politik for Sundhed 2023-2026 organiseres med en tværgående styre- og projektgruppe, der sikrer, at der er synergi mellem implementeringen og forvaltningsområdenes kerneopgaver og lokale politikker. Der er fokus på at mindske ressourceforbruget på opfølgning på alle de gode indsatser, der allerede pågår i andre dele af kommunen. Den årlige, meget detaljerede handleplan, som kendes fra Sundhedspolitik 2019-2022 erstattes derfor af et smallere, mere strategisk fokus. Således beslutter Sundheds- og Forebyggelsesudvalget hvert år, i begyndelsen af året, strategien for det kommende år i form af to til tre tværgående initiativer, som understøtter mål og fokusområder for politikken. Disse initiativer benævnes tværgående strategiske indsatser, og en eller flere af disse indsatser kan fortsætte det følgende år, hvis dette er hensigtsmæssigt. Til hver tværgående, strategiske indsats nedsættes en arbejdsgruppe, som har ansvaret for at drive implementeringen og som definerer en række indsatser, som de vil arbejde videre med.

Den videre proces

Efter høringsperioden vil Sundheds- og Forebyggelsesudvalget vil blive forelagt politikken igen til endelig godkendelse. I samme sag tager Sundheds- og Forebyggelsesudvalget stilling til hvilke tværgående strategiske indsatser, der skal arbejdes med det næste år.

Tidsplan

- Høringsudkast i direktionen (17. marts)
- Høringsudkast i Sundheds- og Forebyggelsesudvalget inklusiv tværgående strategiske indsatser (27. marts)
- Høringsudkast i Magistraten (17. april)
- Vedtagelse i Kommunalbestyrelsen (24. april)

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget

By- og Erhvervsstrategisk udvalg

Børneudvalget

Klima-, Plan- og Boligudvalget

Kultur- og Fritidsudvalget

Miljø- og Trafikudvalget

Socialudvalget

Undervisningsudvalget

Ældre- og Omsorgsudvalget

Bilag

Bilag 1. Evaluering af Sundhedspolitik 2019-2022, herunder opfølgning på mål og sigtelinjer samt handleplan 2021-2022

Bilag 2. Politik for Sundhed 2023-2026 Høringsudkast

Punkt 18: Forslag til beslutning fra rådmændene Laura Lindahl og Jan E. Jørgensen om fordeling af akut visiteret hjemmehjælp

00.01.00-A00-43-22

Resume

Rådmændene Laura Lindahl og Jan E. Jørgensen har den 29. august 2022 stillet et beslutningsforslag om fordeling af akut visiteret hjemmehjælp ved udskrivning fra hospital. I budgetaftalen for 2023 af 11. september 2022 har aftalepartierne aftalt at fremme det frie valg på ældreområdet ved, at borgere, der udskrives fra hospitalet og har behov for hjemmepleje, får bedre information og vejledning om mulighederne i det frie valg.

Forvaltningen har i den forbindelse gennemgået den eksisterende arbejdsgang på området med henblik på at styrke nyvisiterede borgers frie valg i forbindelse med udskrivning fra hospital. De borgere, der har direkte kontakt til en kommunal visitor, som besøger dem på hospitalet, informeres mundtligt om muligheden for at vælge mellem flere leverandører af hjemmehjælp. Alle borgere, der udskrives fra hospital, og som i den forbindelse visiteres til hjemmehjælp, får desuden information herom som led i den skriftlige afgørelse (som udgangspunkt i digital post), og vil som noget nyt også få udleveret en pjece herom, mens de opholder sig på hospitalet. Forvaltningen vurderer, at denne procedure er hensigtsmæssig og lovmedholdelig, samt at den giver borgerne et oplyst grundlag for at træffe deres leverandørvalg. Borgere, der undtagelsesvis ikke har valgt leverandør ved udskrivelse fra hospital, vil blive fordelt ligeligt mellem de tre leverandører. Med denne sag betragtes budgetaftalen for 2023 om tydeligere frit valg på ældreområdet for udmøntet.

Sagen har været behandlet i Magistraten den 28. november 2022 (pkt. 369), der sendte sagen retur til fornyet behandling i Ældre- og Omsorgsudvalget. Sagen forelægges til beslutning.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget

1. godkendte den justerede procedure for information og vejledning om frit leverandørvalg på hjemmehjælpsområdet i forbindelse med udskrivning fra hospital,
2. godkendte, at de få nyvisiterede borgere, der undtagelsesvis ved udskrivelse fra hospital ikke har valgt en leverandør af hjemmehjælp, fordeles ligeligt mellem de tre leverandører af hjemmehjælp og
3. indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes, idet

a) den justerede informationsprocedure vurderes som hensigtsmæssig og giver borgerne et oplyst grundlag for at træffe valg af leverandør, og

b) den ligelige fordeling af den resterende gruppe af borgere imødekommer intentionen bag beslutningsforslaget.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at Ældre- og Omsorgsudvalget

1. godkender den justerede procedure for information og vejledning om frit leverandørvalg på hjemmehjælpsområdet i forbindelse med udskrivning fra hospital,
2. godkender, at de få nyvisiterede borgere, der undtagelsesvis ved udskrivelse fra hospital ikke har valgt en leverandør af hjemmehjælp, fordeles ligeligt mellem de tre leverandører af hjemmehjælp og
3. indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes, idet

a) den justerede informationsprocedure vurderes som hensigtsmæssig og giver borgerne et oplyst grundlag for at træffe valg af leverandør, og

b) den ligelige fordeling af den resterende gruppe af borgere imødekommer intentionen bag beslutningsforslaget.

Sagsfremstilling

Ældre- og Omsorgsudvalget behandlede sagen første gang den 21. november 2022 og godkendte i den forbindelse en justeret procedure for information og vejledning om frit leverandørvalg på hjemmehjælpsområdet i forbindelse med udskrivning fra hospital. Desuden indstillede udvalget til Magistraten, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, idet den justerede procedure vurderes som hensigtsmæssig og giver borgerne et oplyst grundlag for at træffe valg af leverandør.

Magistraten behandlede sagen den 28. november 2022 (pkt. 369) og sendte sagen retur til Ældre- og Omsorgsudvalget til fornyet behandling.

Herefter har forvaltningen været i dialog med de to private leverandører af hjemmehjælp for at undersøge, om det vil være muligt for leverandørerne at tage imod nyvisiterede borgere med ganske kort varsel efter udskrivning fra hospital, selv om dette ikke er pålagt dem i kontrakten. Dette har leverandørerne bekræftet under forudsætning af, at det drejer sig om 1-2 borgere om måneden. Forvaltningen foreslår på den baggrund at de få borgere, som undtagelsesvis ikke foretager valg af leverandør af hjemmehjælp, fremover fordeles ligeligt mellem de tre leverandører af hjemmehjælp.

Baggrund

Borgere, der nyvisiteres til hjemmehjælp ifm. udskrivelse fra hospital til eget hjem, orienteres om muligheden for frit valg mellem leverandørerne. Undtagelsesvis kan der være borgere, der ikke træffer dette valg pga. deres sårbare situation.

Det fremgår af kravsspecifikationen for hjemmeplejen afsnit 7, at leverandøren skal kunne iværksætte personlig pleje senest dagen efter, at leverandøren har modtaget afgørelsen om ydelsestildelingen eller efter nærmere aftale med borgeren. Mindre omfattende hjælp, som fx praktisk hjælp i form af rengøring, iværksættes inden for en uge.

Begge de private leverandører oplyser på foranledning, at de indenfor rammen vil kunne levere hjælp med 1 times varsel hele døgnet, og at de derved vil kunne tage imod nyvisiterede borgere umiddelbart efter udskrivelse fra hospital under forudsætning af, at det drejer sig om 1-2 borgere om måneden.

Forvaltningen har justeret arbejdsgangen, jf. den oprindelige sagsfremstilling nedenfor, og vil fremover sørge for, at borgerne får bedre information og vejledning om mulighederne i det frie valg af leverandør ved udskrivelse fra hospital, hvorved anvendelse af frit valg forventes øget. Såfremt den enkelte borger – selv efter vejledning om frit valg – ikke vælger blandt leverandørerne af hjemmepleje, vil leverancen af hjemmepleje til denne restgruppe blive fordelt ligeligt, skiftevis mellem de tre leverandører.

Såfremt det i det enkelte tilfælde viser sig, at den private leverandør ikke kan levere hjælp inden for de første timer efter udskrivelse, vil hjælpen i det første døgn blive udført af den kommunale leverandør og efterfølgende af den leverandør, som borgeren har valgt (jf. frit valg), eller som er tildelt jf. fordelingsnøglen mellem de tre leverandører.

I forbindelse med Budget 2023 blev det besluttet at fremme det frie valg på ældreområdet ved, at borgere, der udskrives fra hospitalet og har behov for hjemmepleje, får bedre information og vejledning om mulighederne i det frie valg. Med denne sag betragtes budgetaftalen for udmøntet.

I forbindelse med det kommende genudbud af hjemmeplejen vil forvaltningen fremkomme med forslag til, hvordan borgerne i videst muligt omfang kan sikres frit valg og adgang til leverandørerne; herunder undersøge muligheden for at vælge mellem flere end to private leverandører.

Oprindelig sagsfremstilling

Den 29. august 2022 (pkt. 169) oversendte Kommunalbestyrelsen ”Forslag til beslutning fra rådmændene Laura Lindahl og Jan E. Jørgensen om fordeling af akut visiteret hjemmehjælp” til behandling i Ældre- og Omsorgsudvalget:

”Når borgere eksempelvis udskrives fra hospitalet og akut visiteres til hjemmehjælp, tilmeldes de automatisk den kommunale hjemmehjælp. Det mener vi ikke er rimeligt, da der pt. er tre leverandører af hjemmehjælp i Frederiksberg Kommune. Vi foreslår derfor, at den akutte visitering tildeles ligeligt mellem de til enhver tid godkendte leverandører på Frederiksberg.”

Forvaltningens bemærkninger

Det kan indledningsvist bemærkes, at der på baggrund af afregningen i oktober 2022 er en fordeling mellem den kommunale hjemmepleje og de to private leverandører som følger: Ca. 40% af borgerne benytter private leverandører, mens ca. 31% af de leverede timer leveres af de private aktører.

I budgetaftalen for 2023 af 11. september 2022 har aftalepartierne aftalt følgende:

”Tydeligere frit valg ved udskrivning fra hospital: I dag vælger langt hovedparten af borgere, der udskrives fra hospital, den kommunale hjemmepleje. Partierne ønsker at fremme det frie valg på ældreområdet ved, at borgere, der udskrives fra hospitalet og har behov for hjemmepleje, får bedre information og vejledning om mulighederne i det frie valg. Det vil ske ved en styrket dialog med den enkelte borger om mulighederne for frit valg, og ved at kommunen i samarbejdet med relevante samarbejdspartnere (Region Hovedstaden og praktiserende læger) styrker fokus på, at borgerne oplyses om muligheden for frit valg af leverandør.”

Forvaltningen har i forbindelse med beslutningsforslaget og budgetaftalen gennemgået den eksisterende arbejdsgang i forbindelse med vejledning om det frie valg på området. Det forvaltningens vurdering, at den hidtidige arbejdsgang har

været inden for lovens rammer, men den foreslås nu justeret med supplerende tiltag, således at vejledningen om det frie valg inden for lovens rammer øges. I nærværende sag refereres der til supplerende tiltag.

Arbejdsgang for vejledning om frit valg af hjemmehjælpsleverandør ved udskrivning fra hospital
I vejledningen til serviceloven om kommunens oplysningspligt fremgår følgende:

”Kommunalbestyrelsen skal som led i kommunalbestyrelsens generelle pligt til at oplyse om mulighederne for frit at vælge leverandør oplyse modtagere af hjemmehjælp om, hvilke godkendte leverandører af hjælpen borgeren kan vælge imellem. Det kan f.eks. ske på kommunens hjemmeside, mundtligt eller ved udlevering af en folder. Kommunalbestyrelsen skal imidlertid sikre, at informationen tilpasses den enkelte borgers forudsætninger. Det kan derfor være nødvendigt at anvende forskellige oplysningsmedier f.eks. oplysning både via hjemmeside, mundtligt og ved udlevering af en folder.”

I forbindelse med udskrivning fra hospital bliver det vurderet, om borgeren har behov for hjemmehjælp. Nogle borgere får behov for hjemmehjælp for første gang, mens andre får behov for at justere den eksisterende hjælp.

Borgere, der allerede modtager hjemmehjælp, udskrives til vanlig hjælp eller øget hjælp fra den leverandør, som de allerede har valgt.

Borgere, der bliver udskrevet til ny hjælp, bliver informeret om muligheden for det frie valg. Hidtil har forvaltningen opfyldt denne vejledningsforpligtelse ved konkret og individuel tilrettet skriftlig vejledning til alle nye modtagere af hjemmehjælp. Dette er sket i forbindelse med modtagelsen af den lovpligtige skriftlige afgørelse om retten til hjemmehjælp. De fleste borgere modtager afgørelsen og den medfølgende vejledning i digital post, som i så fald kan tilgås af borgeren umiddelbart fra smart phone mv.

Supplerende har forvaltningen overfor de borgere, der har direkte kontakt til en kommunal visitator telefonisk eller fysisk, f.eks. ved besøg på hospitalet, informeret mundtligt om muligheden for at vælge mellem flere leverandører af hjemmehjælp. De borgere, der har direkte kontakt til en kommunal visitator, informeres således både skriftligt, jf. ovenfor, og mundtligt om det frie valg - mens borgere, der visiteres på baggrund af oplysninger fra hospitalet informeres skriftligt om frit valg.

Derudover ligger oplysninger om muligheden for det frit valg også på kommunens hjemmeside.

Fremadrettet vil forvaltningen som noget nyt udarbejde en pjece med generel vejledning om retten til frit valg af leverandør. Denne pjece om frit valg vil ligge fremme på relevante steder, herunder f.eks. på hospitaler.

Det er forvaltningens vurdering, at Frederiksberg Kommune såvel med den hidtidige arbejdsgang og også med den kommende supplerende vejledning fuldt ud lever op til sin oplysningspligt om frit valg af leverandør af hjemmehjælp. Forvaltningen henleder opmærksomheden på, at borgeren til hver en tid har mulighed for at vælge en anden leverandør.

Afslutningsvis bemærkes, at Frederiksberg Kommune har forsyningsforpligtigelsen og derfor skal garantere, at borgeren kan få den relevante pleje. Kommunen har derfor valgt, at den kommunale hjemmepleje indledningsvis er leverandør i de tilfælde, hvor borgeren ikke foretager valg af leverandør.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget, Magistraten, Ældre- og Omsorgsudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 21. november 2022, pkt. 85:

Social-, Sundheds- og Arbejdsområdet indstiller, at Ældre- og Omsorgsudvalget

1. godkender den justerede procedure for information og vejledning om frit leverandørvalg på hjemmehjælpsområdet i forbindelse med udskrivning fra hospital og
2. indstiller, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, idet den justerede procedure vurderes som hensigtsmæssig og giver borgerne et oplyst grundlag for at træffe valg af leverandør.

Indstilling 28. november 2022, pkt. 369:

Ældre- og Omsorgsudvalget

1. godkendte den justerede procedure for information og vejledning om frit leverandørvalg på hjemmehjælpsområdet i forbindelse med udskrivning fra hospital og
2. indstiller, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, idet den justerede procedure vurderes som hensigtsmæssig og giver borgerne et oplyst grundlag for at træffe valg af leverandør.

Beslutning fra Magistraten 2022-25, 28. november 2022, pkt. 369:

Sagen blev sendt retur til fagudvalget.

Punkt 19: Godkendelse af udbudsmateriale til udbud af madservice

88.12.00-G01-4-22

Resume

Der skal gennemføres et genudbud af madservice, hvilket ÆOU tog til efterretning under udvalgsrådet den 21. november 2022. Udbuddet har hjemmel i servicelovens frit valgs-regler, hvorefter kommunen skal sikre, at der er mindst to udbydere at vælge i mellem. Kommunen er ikke selv madleverandør. Udbuddet tager udgangspunkt i den hidtidige ordning med få justeringer – fx vedr. bæredygtighed. Udbuddet skal munde ud i en ny aftale om madservice med ikrafttræden 1. september 2023. En høring om udbudsmaterialet i Ældrerådet og Handicaprådet er gennemført, og der er modtaget positive tilbagemeldinger. Hvis ÆOU godkender udbudsmaterialet, vil der blive gennemført et udbud på baggrund heraf.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget

1. godkendte udbudsmaterialet til udbud af madservice og
2. at materialet offentliggøres mhp. gennemførelse af udbud og indgåelse af rammeaftale.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at Ældre- og Omsorgsudvalget

1. godkender udbudsmaterialet til udbud af madservice, og
2. at materialet offentliggøres mhp. gennemførelse af udbud og indgåelse af rammeaftale

Sagsfremstilling

Madservice leveres som kølelad op til to gange om ugen til borgere i eget hjem og omfatter et varmt måltid mad dagligt, som opvarmes af borgeren selv eller hvor relevant af hjemmeplejen.

Udbudsmaterialet er udarbejdet af Udbud og Indkøb i samarbejde med en arbejdsgruppe bestående af relevante fagpersoner. Arbejdsgruppen omfatter en køkkenmedarbejder, en medarbejder fra visitationen, medarbejder ansvarlig for leverandørstyringen af madservice-leverandøren og en medarbejder med særlig faglig indsigt i kost til ældre borgere og forebyggelse gennem kost.

Der har været gennemført en høring i Ældre- og Handicaprådet på Frederiksberg om udbudsmaterialet til genudbud af madservice, hvilket ÆOU godkendte under udvalgsrådet den 16. januar.

Materialet skal behandles fortroligt, da interesserede tilbudsgivere, der måtte få kendskab til kravene før udbuddet gennemføres, kan få en unfair konkurrencefordel.

Høring om materiale

Der er modtaget høringssvar fra Ældrerådet og Handicaprådet på Frederiksberg, som er vedlagt sagen som bilag. Ældrerådet har udtrykt tilfredshed med udbudsmaterialet.

Handicaprådet har ligeledes udtrykt tilfredshed med udbudsmaterialet, og Handicaprådet mener, at udbudsmaterialets krav opfylder behovet hos de borgere med handicap, der visiteres til madordningen. Af Handicaprådets høringssvar fremgår forslag om, at chaufførerne har viden om handicap for bedre at kunne håndtere borgere med handicap ved levering af mad, og at chaufførerne kompetenceudvikles i samarbejde mellem Frederiksberg Kommune og leverandørerne.

Hertil bemærker forvaltningen, at der lægges op til at fortsætte tæt kommunikation med leverandøren om borgeres særlige forudsætninger, herunder fx synshandicap, som leverandørerne skal være opmærksomme på ved levering af mad til borgerne. Borgerne har mulighed for at give tilbagemeldinger til forvaltningen, hvis der er forhold ved levering af maden, som de ikke er tilfredse med. Herved opnår medarbejderne hos leverandøren en løbende udvikling af kompetencer. Brugertilfredshedsundersøgelsen fra 2020 viste stor tilfredshed med den service, der gives ved levering. 92 pct. af borgerne vurderede service ved levering som ”god” eller ”meget god”.

Af Handicaprådets høringssvar fremgår, at mikrobølgeovne ikke er nævnt, men at de går ud fra, at den praktiske sag har løst sig. Forvaltningen antager, at denne bemærkning vedrører spørgsmålet om anskaffelse af mikrobølgeovne til opvarmning af maden. 21. januar 2019 blev spørgsmålet behandlet af ÆOU. Af sagen fremgår følgende:

”Kommunen stiller ikke en mikrobølgeovn til rådighed, da en mikrobølgeovn defineres som sædvanligt indbo, hvorfor borgerne i udgangspunktet selv er ansvarlige for indkøb heraf. Der gives ikke tilskud til sædvanligt indbo.” Forvaltningen har ikke kendskab til, at nogen borgere oplever problemer med anskaffelse af mikrobølgeovn.

Ændringer fra gældende aftale

I dette underafsnit er ændringer fra gældende rammeaftale til det nye vedlagte udbudsmateriale beskrevet.

På gældende aftale er *én leverandør*, og aftalen rummer derfor ikke frit valg. Frit valg håndteres derfor via fritvalgsbeviser, som er dyre og administrativt tunge for kommunen at administrere og vanskelige for borgerne at anvende. Udbudsmaterialet lægger op til, at der indgås aftale med to leverandører, hvorved borgerne opnår frit valg på aftalen. Der er begrænset konkurrence, og os bekendt er der kun to leverandører på markedet til håndtering af madservice i form af det Danske Madhus og Sæsonens Madleverandør, Heiss Danmark (tidligere Café Heiss). Det har ikke været muligt at finde frem til flere, der kunne være interesseret i at byde på opgaven hos Frederiksberg Kommune. Flere store cateringfirmaer er blevet kontaktet mhp. om de vil kunne håndtere opgaven, men grundet kommunens begrænsede volumen, ville de ikke kunne håndtere opgaven.

Frederiksberg Kommunes plejecentres køkkener er også blevet kontaktet mhp. om de vil kunne håndtere opgaven, men de har hverken kapacitet eller muligheder for at pakke maden på den rigtige måde. Også OK- fondens køkkener er blevet kontaktet, da de har håndteret opgaven før og driver flere plejecentre i kommunen, men de stoppede med madservice, da det ikke kunne betale sig for dem økonomisk, og de der ikke en forretning i at genoptage madservice.

Det forventes, at begge tilbudsgivere afgiver tilbud på opgaven, og det er tilstræbt at undgå krav, der ville få de to tilbudsgivere til ikke at byde. Det forventes, at der indgås en rammeaftale med to leverandører.

Maden der leveres under gældende rammeaftale er ikke *økologisk*. Ifm. seneste udbud indhentede Frederiksberg Kommune en pris på konventionelle måltider og tilsvarende økologiske måltider. Det Danske Madhus bød derfor ind med priser på begge dele. FRK valgte derfor for hele kommunen og dermed for alle modtagere af madservice, at der kun skulle indkøbes konventionel mad.

Markedsdialogen ifm. dette udbud viste, at leverandørerne kan levere økologisk mad med en økologi-andel på op til 40 %. Dialogen viste ligeledes, at leverandørerne kun kan håndtere enten konventionel eller økologisk mad for hele kommunen, da antallet af variationer ellers ville overstige, hvad de kan håndtere i en stor produktion. Frederiksberg Kommune vurderer, at efterspørgslen på økologisk mad blandt brugere af madservice er begrænset. Efterspørgslen stiger generelt i samfundet, og derfor er det besluttet at indhente en pris på konventionel mad og en option på mad med en økologi-andel på 40 %. Derved får Frederiksberg Kommune mulighed for at vælge, om der ønskes konventionel mad eller økologisk.

Af udbudsmaterialet fremgår kriterier vedr. *bæredygtighed*, som omhandler madspild, emballage og transport. Tilbuddene vurderes bl.a. på deres strategi for at nedbringe madspild og strategi for at nedbringe mængden af emballage samt øge omfanget af direkte genbrug og/eller genanvendelse af emballage. Tilbuddene vurderes på, i hvilket omfang tilbudsgiverne vil anvende el-biler fremfor fossile biler, og strategi for overgang til el-biler. Det skal bidrage til Frederiksberg Kommunes gældende elbilsstrategi, Frederiksberg ELBILBY NR.1, som senest blev revideret i 2021, hvoraf der fremgår en målsætning om, at 40 % af de indregistrerede biler er elbiler i 2030. Ovenstående blev drøftet under markedsdialogen, og skærpede krav ville betyde, at tilbudsgiverne ikke ville afgive tilbud på opgaven, hvorved der ikke kan etableres frit valg via flere leverandører på kommende aftale.

Fremadrettet proces

Hvis ÆOU godkender udbudsmaterialet, vil udbudsmaterialet blive offentliggjort mhp. at gennemføre udbud af, og indgå en aftale om, madservice.

ÆOU vil få forelagt en sag til orientering om tildelingsbeslutning, når forvaltningen har gennemført evaluering af indkomne tilbud. Herefter vil aftalen blive tildelt og underskrevet af begge parter.

Bilag

Økonomi

Godkendelse af udbudsmaterialet har ingen økonomiske konsekvenser. Priser på kommende aftale kendes først, når evaluering af indkomne tilbud er afsluttet.

Borgmesterpåtegning

Nej.

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget den 6. marts.

Bilag

Bilag 1 Kravspec madservice

Bilag 2 Tildelingskriterier ved udbud af madservice til ÆOU

Bilag 3 Høringssvar fra Ældrerådet vedr. udbudsmateriale til genudbud af madservice

Bilag 4 Høringssvar fra Handicaprådet vedr. udbudsmateriale til genudbud af madservice

Punkt 20: Orientering om kommende udbud af driften af Dronning Anne-Marie Centret og hjemmeplejeydelser

88.12.03-A00-1-23

Resume

Den 31. oktober 2024 udløber kontrakten for driften af Dronning Anne-Marie Centret og for de private leverandører af hjemmepleje i Frederiksberg Kommune. Nærværende sag orienterer om den udbudsproces, der nu går i gang og orienterer om de politiske nedslagspunkter og behandlinger, der kommer i den kommende proces.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget tog orienteringen om den kommende udbudsproces til efterretning, dog med bemærkning om, at udbudsmateriale vedr. Græsplænen skal beskrive den faktiske plejetyngde for målgruppen på institutionen.

Indstilling

Social- Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller at Ældre- og Omsorgsudvalget tager orienteringen om den kommende udbudsproces til efterretning.

Sagsfremstilling

Den 31. oktober 2024 udløber kontrakten for drift af Dronning Anne Marie Centret, og det samme gør kontrakterne for driften af hjemmepleje for de private leverandører. Kontrakter for begge områder trådte i kraft 1. november 2015 og blev forlænget i november 2021. Forvaltningen planlægger derfor et genudbud både af plejehjemsdriften og af hjemmeplejeydelserne. I nærværende sag præsenteres den planlagte tids- og procesplan, ligesom der gøres opmærksom på nogle af de områder, som forvaltningen for nuværende er opmærksomme på bør tænkes ind i udbuddet. I april/maj 2023 forventes rammerne for udbuddet at blive præsenteret politisk.

Udbudsprocessen gennemføres som udbud med forhandling, hvilket betyder, at enhver økonomisk aktør kan ansøge om deltagelse, men alene egnede ansøgere, der udvælges og opfordres hertil, har ret til at afgive tilbud på kontrakten og indgå i forhandling med kommunen herom. Det er hensigten at udbuddene køres parallelt, således at eventuelt interesserede leverandører kan byde ind på begge opgaver.

Udbuddet består af to faser:

1. prækvalifikationsfasen, hvor interesserede aktører ansøger om at blive udvalgt til at deltage i konkurrencen om kontrakten, og
2. tilbuds- og forhandlingsfasen, hvor forhandling gennemføres i en eller flere runder på baggrund af tilbud udarbejdet og afgivet af de udvalgte ansøgere.

Udbuddet vil foregå efter følgende tidsplan (med fed skrift illustreres den forventede politiske behandling af materialet):

- Februar – juni 2023: Udarbejdelse af kravspecifikation og udbudsmateriale
- **Marts 2023 orientering om opstart af udbud ÆOU**
- Februar- april 2023: Markedsdrøftelser
- **April godkendelse af rammer for udbuddet/ vægtning af tildelingskriterier ÆOU/MAG og KOM**
- Maj 2023: Udkast i høring i markedet
- Juni 2023: Materiale klar til godkendelse
- **Juni 2023 Godkendelse af Udbudsmateriale ÆOU**
- September 2023: Offentliggørelse af udbudsmateriale
- Oktober 2023: Frist for prækvalifikationsansøgninger
- **November: Orientering om prækvalifikation ÆOU**
- December 2023: Frist for indledende tilbud
- Januar – februar 2024: Forhandling med tilbudsgivere
- **April 2024 Godkendelse af resultat ÆOU/MAG/KOM**
- Maj 2024: Kontraktunderskrivelse
- Maj – oktober 2024: forberedende implementering af aftale
- 1. november 2024: Ny kontrakt træder i kraft

For begge kontraktområder gælder det, at der er overvejende tilfredshed med opgaveløsningen i dag, dog er et genudbud altid en lejlighed til at evaluere på den nuværende drift og se på ønsker for organisationen i den kommende kontraktperiode, og sikre at dette skrives ind i udbudsmaterialet.

For begge kontraktområder gælder derfor, at forvaltningen i arbejdsgrupper vil arbejde tæt sammen med medarbejderrepræsentanter fra de berørte fagområder, brugergrupper -herunder Ældreråd og Handicapråd- samt inddrage de relevante faglige organisationer for at sikre et gennearbejdet materiale, der tager viden og erfaring med fra de sidste 9 års kontraktperiode.

Dertil kommer, at der for hvert kontraktområde arbejdes på at identificere særlige udviklingsmuligheder, ønsker og snitflader, som det er vigtigt at medtages i videst muligt omfang i udbuddet. Nedenstående er forvaltningens nuværende opmærksomhedspunkter, som vil blive kvalificeret frem mod politisk behandling senere.

Særligt ad hjemmeplejen:

- I forbindelse med budget 2024-27 havde kommunalbestyrelsen følgende budgetbemærkning: "Partierne ønsker, at forvaltningen ved det forestående genudbud af hjemmeplejen undersøger mulighederne for at vælge mellem flere end to private leverandører med henblik på, at borgeren frit kan vælge leverandør". Det er derfor forvaltningens mål gennem det indledende arbejde og den første markedsdialog at undersøge mulighederne for at få flere robuste leverandører ind på markedet.
- I forbindelse med udbud af hjemmeplejeydelserne tages der endvidere højde for den vedtagne ensretning af visitationspraksis, som gennemføres i øjeblikket og som giver et ændret billede af det marked leverandørerne byder ind på.
- Fra børne/handicapområdet har der været vist en interesse i at medtage en mindre brugergruppe. Forvaltningen vil derfor undersøge om denne målgruppe kan medtages i det kommende udbud.
- Først og fremmest vil forvaltningen have fokus på at udforme et udbud, så hjemmeplejen rustes i forhold til at løfte relevante opgaver i den kommende lange kontraktperiode. Der skal sikres, at kontrakten med en kommende leverandør udformes så fleksibelt, at der bliver plads til i det kommende samarbejde at udvikle hjemmeplejen i bedst mulig retning for borgere og medarbejdere. Udbuddet skal også sikre at samarbejdet med private leverandører er økonomisk fordelagtigt for kommunen i den kommende kontraktperiode. Forvaltningen undersøger blandt andet følgende temaer:
 - Øget brug af velfærdsteknologi
 - Delegering af sygeplejeopgaver
 - Sygeplejedækning i ydertimerne
 - Flekspladser/aflastning i eget hjem
 - Stadigt fokus på rehabilitering
 - Rekruttering af kvalificeret personale
 - Arbejde i selvorganiserende teams

Dronning Anne-Marie Centret

- Dronning Anne-Marie Centret drives i dag af OK-fonden og er et af de mest efterspurgte plejecentre i kommunen. Forvaltningen vil sikre at et kommende udbud beskriver den velfungerende praksis, som ønskes videreført i en kommende kontraktperiode.

- Dronning Anne-Marie Centret driver også i dag et af kommunens dagcentre, og der vil i udbuddet være fokus på at fastholde den gode drift af dette.
- Derudover vil der være fokus på en nøje beskrivelse af det tilbud til yngre hjerneskadede borgere, der bor på "Græsplænen", og som drives af personale fra Dronning Anne-Marie Centret.

Økonomi

Frederiksberg Kommune vil udarbejde et kontrolbud i forbindelse med udbuddet.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

[Her noteres sagens gang for dette udvalg og hvis den skal behandles i andre fagudvalg, magistraten eller kommunalbestyrelsen.]

Punkt 21: Udmøntning af puljen om køkkenomstilling 2023

54.00.00-P20-3-22

Resume

Fonden for Økologisk Landbrug åbnede i 2022 for ansøgningspuljen om køkkenomstilling 2023. Forvaltningen har søgt puljen, med forbehold for politisk godkendelse, og har nu fået tilsagn på 280.000 kr., hvorfor sagen forelægges til politisk godkendelse af de bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget indstiller, at der på baggrund af Fonden for Økologisk Landbrugs tilsagnsskrivelse gives hhv. en indtægts- og en udgiftsbevilling på 280.000 kr. i 2023 på Ældre- og Omsorgsområdets ressortområde.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at Ældre- og Omsorgsudvalget indstiller, at der på baggrund af Fonden for Økologisk Landbrugs tilsagnsskrivelse gives hhv. en indtægts- og en udgiftsbevilling på 280.000 kr. i 2023 på Ældre- og Omsorgsområdets ressortområde.

Sagsfremstilling

Fonden for Økologisk Landbrug har åbnet for ansøgninger til puljen til køkkenomstilling i 2023. Forvaltningen har søgt puljen med forbehold for politisk godkendelse, og har nu fået tilsagn.

Puljen har til formål at understøtte køkkenomstillingen i professionelle offentlige og private køkkener hen imod højnelse af økologiprocenten og fremmelse af de officielle kostråd. Der er i alt afsat 17 mio. kr. på landsplan i 2023, hvoraf Frederiksberg Kommune har fået tilsagn til 280.000 kr. i 2023. Midlerne er afsat med henblik på kompetenceudvikling af køkkenpersonalet og tilknyttede medarbejdere med fokus på viden om bæredygtig produktion, de officielle kostråd, mindskelse af madspild og brug af madvarer i sæson.

Køkkenet på plejecenteret Kastanjehaven har ansøgt puljen med henblik på yderligere understøttelse af yderligere kompetenceudvikling og opkvalificering af medarbejderne, bibeholdelse af den ønskede økologiprocent på 80%, samt arbejdet med mindskelse af madspild på plejecenteret. Eksempelvis vil der være fokus på brugen af alternative proteinkilder, fx bælgrugter og nødder i køkkenerne, brugen af økologisk kød og bedre brug af rester. Dertil kommer, at borgernes oplevelse af genkendelighed i måltiderne, madtradition og valgfriheden bibeholdes, samt at der fortsat er fokus på dysfagikost.

Projektet bygger videre på de positive erfaringer, der blev gjort under projektet om køkkenomstilling 2022 bl.a. i forhold til økologiske alternative proteinkilder og fokus på mindre madspild. De gode erfaringer fra projektet vil deles i køkkenledernetværket på plejecentrene.

Økonomi

Med denne sag søges henholdsvis en indtægts- og udgiftsbevilling på 280.000 kr. til Ældre- og Omsorgsudvalget i 2023 (bilag 1). Beløbet finansieres af puljemidler, som Frederiksberg Kommune har modtaget tilsagn om fra Fonden for Økologisk Landbrug (jf. bilag 2). Projektet er udgiftsneutralt for Frederiksberg Kommune.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen

Bilag

Bilag 1 Bevillingsskema, Køkkenomstilling 2023

Bilag 2: Tilsagn køkkenomstilling 2023 Samarbejde om økologi, bæredygtighed og sundhed.pdf